

... alebo jednote a rozličnosti, problémoch a príležitostiach, zdravom nepokoji a spoločnom nesení bremena.

BOŽIE SLOVO:

(Sk 11, 19-24)

Čítanie zo Skutkov apoštolov: *Ti, čo sa rozprchli pred súžením, ktoré nastalo za Štefana, došli až do Fenície, na Cyprus a do Antiochie, ale nikomu neohlasovali slovo, iba Židom.* ²⁰ *No niektorí z nich boli Cyperčania a Cyrénčania. A keď prišli do Antiochie, hovorili aj Helenistom a zvestovali im Pána Ježiša.* ²¹ *Pánova ruka bola s nimi a veľa ich uverilo a obrátilo sa k Pánovi.* ²² *Zvesť o tom sa dostala aj do uší jeruzalemskej cirkvi; a vyslali do Antiochie Barnabáša.* ²³ *Keď ta prišiel a videl Božiu milosť, zaradoval sa a povzbudzoval všetkých, aby vytrvali v Pánovi, ako si zaumienili v srdci,* ²⁴ *lebo on bol muž dobrý, plný Ducha Svätého a viery. A k Pánovi sa pridal veľký zástup.* Počuli sme Božie slovo.

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, katechézy / úvahy č. 212/802; 213/804; 214/805; 215/806, 216/807; 217/808)

Dnešný úryvok Božieho slova nám pripomína, kto sme a čo sme, ako nám to v minulej katechéze pripomenul *Instrumentum laboris* (IL) Synody: *učenici misionári na ceste*. Ako *učenici* na ceste od hriechu k svätosti, od porušenia k dokonalosti. A ako *misionári* aj fyzicky, až „na kraj sveta“, ku každému človekovi dobrej vôle, aby sme každému priniesli a podelili sa s Ním s našim objavom!

Podme dnes pokračovať v tomto ohliadnutí sa späť tak, ako ho zhrnuli naši bratia a sestry spolu s nami počas prvých fáz Synody!

„Synodálna cirkev je povoláná uskutočňovať kultúru stretnutí a dialógu s veriacimi iných náboženstiev a kultúrami a spoločnosťami, v ktorých je zakorenená, ale predovšetkým medzi mnohými odlišnosťami, ktoré prechádzajú samotnou cirkvou. Táto cirkev sa nebojí rozmanitosti, ktorú v sebe nesie, ale váži si ju bez toho, aby ju nútala k uniformite“ (IL 25). Predstavte si líku. Kedy je krajšia, keď na nej rastie iba jediný druh kvetov, alebo keď hýri mnohými druhmi? A predsa je v tejto rozmanitosti stále jednou a tou istou líkou! Alebo rodina! Alebo rodina! Nemusia byť všetci obľčení v jednej uniforme, mať rovnaké názory, hovoriť rovnaké vety, mať rovnaké zamestnanie. Naopak, v pestrosti je jej krása a táto pestrosť ani trochu neničí jednotu tejto rodiny! Cirkev je Rodina Boha – a je skutočnou komunitou, v ktorej zažívame rôznosť a pestrosť v jednote a jednotu v oči prechádzajúcim bohatstvom pestrosti a rozmanitosti všetkých národov a kultúr a spiritualít sveta. Tak, ako hovorí Písmo, že „v jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme doň prinesú svoju slávu“ (Zjv 21, 24).

„Synodálna cirkev sa zároveň poctivo a nebojácnne stavia čelom k výzve k hlbšiemu pochopeniu vzťahu medzi láskou a pravdou podľa výzvy svätého Pavla: „žime podľa pravdy a v láske všestranne vrastáme do toho, ktorý je hlavou, do Krista. Z neho celé telo, pevne zviazané a pospájané všetkými oživujúcimi spojivami, podľa činnosti primeranej každej časti, rastie a buduje sa v láske“ (Ef 4, 15-16)“ (IL 27). Pápeži znova a znova zdôrazňujú vzťah medzi pravdou a láskou. Bez pravdy je láska slepá, opičia a nakoniec zahubí toho, o kom si myslíme, že ho milujeme. Takou by bola láska, ktorá by v mene „milosrdenstva“ či „tolerancie“ rešpektovala hriech a zlo. Naopak, pravda bez lásky je tvrdá a odsudzujúca, bez toho, aby druhému dávala šancu a silu k obráteniu. To, čo sa musíme učiť, je dokonalá symbióza, synergia pravdy a lásky. Pravda umocnená s láskou je lákavá na prijatie. A láska usmernená pravdou skutočne pomáha, skutočne uzdravuje bez toho, aby robila kompromisy.

„Pre synodálnu cirkev je charakteristická schopnosť zvládať napätie bez toho, aby sa ním nechala rozdrviť, a prežívať ich ako podnet na prehlbenie spôsobu, akým sú prežívané a chápané spoločenstvo, poslanie a spoluúčasť“ (IL 28). Ako sa vraví, neexistujú problémy, iba príležitosti – v dnešnom úvodnom úryvku Božieho slova *prenasledovanie* sa stalo takou príležitosťou rozísť sa do sveta a ešte viac hlásať Evanjelium. Synodálna Cirkev – spoločenstvo, ktoré hľadá a vidí, ktoré počúva, ktoré je otvorené Duchu a Jeho vedeniu, ktoré vo svetle Ducha a Evanjelia rozlišuje, je to správne miesto, kde sa problémy menia na príležitosti a na otvorené dvere k novým výzvam. „Preto je synodálna cirkev tiež cirkvou rozlišovania“ (IL 31)

„Snaha ísť spoločne nás tiež privádza do kontaktu so zdravým nepokojom z neúplnosti, s vedomím, že je ešte veľa vecí, ktorých ťažobu nie sme schopní niesť alebo uniesť (porov. Jn 16, 12). To nie je problém, ktorý treba vyriešiť, ale skôr dar, o ktorý sa treba starať“ (IL 29) – totiž onen neklud. Jedna z najstrašnejších vecí, aké sa nám môžu stať, je upadnúť do stavu, v ktorom si myslíme, že sme dobrí katolíci, ktorí už všetko potrebné vedia, žijú, konajú, už len takto ostať, kým nás neprídu anjeli odviesť rovno do Nebeskej Slávy. Ak by sa nám toto stalo, znamenalo by to, že sme zomreli, sme mŕtvi, už viac nie sme kresťania, ktorí sú „učeníkmi“ (Sk 11, 26) a „prívržencami cesty“ (porov. Sk 9, 2), po ktorej putujú a neustále napredujú. Boh nás od toho uchráni. Ak ale v sebe cítíme zdravý nepokoj, ak „nás ženie Kristova láska“ (2 Kor 5, 14) a my sme si vedomí, koľko ešte sa musíme učiť, koľko pochráť, kým v Sile Ducha dorasteme na Nebo, a súčasne koľko ľudí ešte stále čaká na našu zvesť Evanjelia, na naše svedectvo a pomoc, potom je to známka toho, že naozaj sme na ceste, na ktorú nás Ježiš pozval.

OTÁZKY A ÚLOHY:

Bohatstvo rozmanitosti. „Synodálna cirkev preto podporuje prechod od „ja“ k „my“. Je to priestor, v ktorom rezonuje výzva byť súčasťou tela, ktoré si cení rozmanitosť, ale ktoré je Duchom Svätým zjednotené“ (IL 25). Alebo inak: je to prechod od súdenia a odsudzovania tých, ktorí sú odlišní od nás svojou spiritualitou, kultúrou, správaním sa a prežívaním viery, dokonca náboženstvom; a miesto toho ich prijímať, nachádzať vo všetkom to dobré a obohacujúce a všetko nakoniec privádzať k jednote v Kristovi, pretože to je cieľ všetkého: „zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi“ (Ef 1, 10). Ako na tom sme? Sme náchylní skôr súdiť a odsudzovať a oddeľovať sa od iných ľudí? Alebo vieme byť otvorení odlišnostiam, učiť sa z nich tomu, čo je dobré a všetko v láske privádzať ku Kristovi bez toho, aby sme namiesto tejto rozmanitosti presadzovali rovnakosť? „Radikálnou výzvou je teda spoločne synodálne budovať prítiažlivú a konkrétnu cirkev: cirkev

vychádzajúcu, v ktorej sa všetci cítia vítaní“ (IL 26). Je toto to, čo robíme?

A potom oná „pravdoláska“, hlboká jednota pravdy a lásky. Sme na jednej strane pevní v pravde, nekompromisní, keď príde na dobro a zlo, keď príde na Božiu cestu? Alebo mlčky tolerujeme, či dokonca nahlas obhajujeme v mene akejkoľvek „lásky“ a „tolerancie“ zlo, ktoré nevedie do Života, ale k smrti? A na druhej strane, sme milosrdní, láskyplní, ochotní v záujme spásy a dobra druhého „tomu, kto sa chce s tebou súdiť a vziať ti šaty, nechaj aj plášť a keď ťa bude niekto nútiti, aby si s ním išiel jednu míľu, ísť s ním dve“ (porov. Mt 5, 40-41) ako Pavol, nekompromisný v pravde, ale rovnako aj v láske, keď vraví, že „pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých“ (1 Kor 9, 22)? Ako na tom sme? A ako by to v praxi mohlo a malo vyzeráť? Ako by sme sa mali správať, konať? Aký konkrétny postoj by sme v sebe mali mať? Skúste nájsť konkrétne príklady – kedy to tak nefungovalo, ale aj kedy sme my alebo iní takto konali!

A čo „problémy“ – sú pre nás príležitosťami? Ak sme plní strachu a bojíme sa odlišnosti a všetko len súdime a odsudzujeme, potom ostanú problémami a zabrzdia nás. A naopak, ak by sme k nim pristupovali bez pevného zakorenenia v pravde a bez jasného rozlišovania, stali by sa pre nás osídlo a pokušením poddať sa im a uhnúť z jasnej cesty Evanjelia. Ako na to sme? Problémy, ktorým čelíme, nie sú pre nás ani prekážkou, ani pokušením a osídlo, ale príležitosťou, otvorenými dverami ešte viac a novými spôsobmi žiť a hlásať Evanjelium? Nájdete nejaké príklady k tejto schopnosti, či už zlyhania alebo naopak schopnosti takto konať a žiť?

Cítite v sebe zdravý nepokoj, ktorý vás ženie, Božia láska vás ženie, láska k Bohu a túžba po Nebi vás ženie, aby ste nikdy neustrnuli v pocite nejakej dostatočnosti, v pocite, že už ste prišli dostatočne ďaleko a urobili dostatočne veľa a už viac nemusíte? Ste naozaj zanieťaným, vášnivým spoločenstvom učeníkov misionárov?

„Niesť ťarchu týchto otázok by nemalo byť osobným bremenom tých, ktorí zastávajú určité úlohy, s rizikom, že ich to zdrví, ale úlohou pre celé spoločenstvo, ktorého komunitný a sviatostný život je často najúčinnejšou bezprostrednou odpoveďou. Preto sa synodálna cirkev nepretržite živí pri zdroji tajomstva, ktoré oslavuje v liturgii, „vrcholu, ku ktorému smeruje činnosť cirkvi“, a „prameňa, z ktorého vyteká všetka jej moc“ (SC 10), najmä v Eucharistii“ (IL 30). Je to tak? Žijeme, riešime tieto veci spoločne – vrátane Krista, s ktorým spoločenstvo tvoríme?